

v evropské politice (28. 1. - 3. 2. 2019)

Událost týdne:

2. února řekl ruský prezident Vladimir Putin, že Rusko odstupuje od smlouvy s USA o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF) z roku 1987. Putin tak reagoval na oznámení amerického ministra zahraničí Mikea Pompea z předchozího dne, který ohlásil stažení USA ze smlouvy kvůli tomu, že Rusko smlouvu porušuje výrobou nové rakety. Americkým krokem začala běžet půlroční výpovědní lhůta, během níž je možné o budoucnosti dohody ještě jednat.

29. ledna prošlo dolní sněmovnou britského parlamentu bez formálního hlasování usnesení o dalším postupu britské vlády v otázce brexitu. Premiérka Theresa Mayová chce vyjednat zejména ústupky v otázce tzv. severoirské pojistky, která byla hlavním důvodem zamítnutí dohody o brexitu v britském parlamentu. EU však následně zopakovala, že jednání o dohodě znovuotevřít nehodlá. Británie má EU opustit 29. března.

29. ledna oznámil oficiálně ukrajinský prezident Petro Porošenko, že se v březnovém prezidentském klání hodlá znovu ucházet o post hlavy státu. Průzkumy veřejného mínění favorizují někdejší premiérku Juliji Tymošenkovou. V průzkumech si vede dobře také oblíbený bavič Volodymyr Zelenský.

30. ledna informovala agentura ČTK, že podle německé veřejnoprávní televizní stanice ARD varují německé bezpečnostní úřady před čínskou firmou Huawei. Huawei by se dle nich neměla účastnit výstavby mobilní sítě páté generace (5G), neboť je možné, že spolupracuje s čínskými tajnými službami. Vláda o definitivním postoji vůči Huawei zatím nerozhodla.

31. ledna se usnesli poslanci Evropského parlamentu, že až do vypsání demokratických prezidentských voleb budou považovat za venezuelského prezidenta Juana Guaidóa. Europoslanci vyzvali ke stejnému postupu také ostatní unijní instituce a členské státy.

31. ledna informovala agentura ČTK, že podle polského veterináře Pawla Nimeczuka se z Polska vyvezlo celkem 2,7 tuny hovězího masa z jatek, na nichž se porážely nemocné krávy. Maso skončilo v deseti zemích EU, Česká republika mezi nimi není. Polský ministr zemědělství Krzysztof Ardanowski označil incident za „nahodilý případ“, jenž kazí pověst polských potravin. Podle polské televize TVN24 se však nejedná o první případ.

31. ledna rozhodl Evropský soud pro lidská práva (ESLP) ve Štrasburku, že Rusko musí zaplatit 10 milionů eur nejméně 1500 občanům Gruzie, které v roce 2006 hromadně vyhostilo z ruského území. ESLP již v roce 2014 konstatoval, že vyhoštění bylo porušením lidských práv. Ruská vláda v minulosti uvedla, že vyhoštění bylo v souladu s běžnou praxí uplatňovanou v Rusku a odvolala se na své svrchované právo v oblasti přistěhovalectví.

1. února vyzvaly společně maďarské opoziční strany ústavní soud, aby přezkoumal změny v systému justice, které prosadila vláda vedená premiérem Viktorom Orbánem. Opozice upozornila na to, že nedávno schválené zákony posilují pravomoci ministerstva spravedlnosti, čímž dle ní porušují zásadu dělby moci a nezávislost soudů.

3. února přicestoval papež František do Spojených arabských emirátů a stal se tak prvním papežem, který stanul na půdě Arabského poloostrova. František dlouhodobě vybízí k dialogu mezi křesťanstvím a islámem.

Telegraficky

- Dne 1. února informovala agentura ČTK, že podle průzkumu nezávislého střediska Levada je s aktuálním vývojem v Rusku nespokojeno 45 % dotázaných. S kurzem země naopak souhlasí 42 % respondentů.
- Dne 2. února protestovalo téměř 60 tisíc příznivců hnutí žlutých vest v Paříži a dalších francouzských městech proti politice prezidenta Emmanuela Macrona. Jednalo se již o dvanáctou demonstraci v řadě.

